EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2020/1942

(2020. gada 14. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes (EVTI) 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0059/2020),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes ("Iestāde") ieņēmumu un izdevumu pārskatu [1] tās 2018. finanšu gada galīgais budžets bija 44 191 067 EUR, t. i., par 5,02 % vairāk nekā 2017. gadā; tā kā Iestādi finansē ar Savienības iemaksu (26,59 %), dalībvalstu un novērotāju uzraudzības iestāžu iemaksām (46,44 %) un maksām (25,78 %) [2];

B. tā kā Revīzijas palātas pārskatā par Iestādes 2018. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas pārskats") ir norādīts, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Iestādes gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu norāda, ka 2018. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 99,99 %, kas ir nedaudz – par 0,01 % – zemāks nekā 2017. gadā; norāda, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 88,87 %, kas ir par 0,89 % zemāks nekā iepriekšējā gadā;

2. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas pārskatu Iestāde atbilstīgi attiecīgajam maksu regulējumam iekasē maksu no kredītreitingu aģentūrām un šādām maksām būtu jāsedz tikai tie Iestādes izdevumi, kas saistīti ar kredītreitingu aģentūru reģistrāciju, sertifikāciju un uzraudzību; norāda, ka 2017. gadā maksas, ko Iestāde iekasēja no kredītreitingu aģentūrām, pārsniedza izdevumus par 853 950 EUR un Iestāde šo pārpalikumu iztērēja citām darbībām, savukārt 2018. gadā izdevumi pārsniedza no kredītreitingu aģentūrām iekasētās maksas par 224 664 EUR; norāda, ka kumulatīvā novirze laikposmā no 2015. līdz 2018. gadam ir 540 412 EUR; turklāt konstatē, ka Iestāde atbilstīgi attiecīgajam maksu regulējumam no darījumu reģistriem iekasē maksu un šādām maksām būtu jāsedz tikai tie izdevumi, kas saistīti ar darījumu reģistru reģistrāciju un uzraudzību; norāda, ka 2017. gadā Iestādes izdevumi saistībā ar darījumu reģistru reģistrāciju un uzraudzību pārsniedza ar tiem saistītās maksas par 452 466 EUR un 2018. gadā Iestādes izdevumi šajā pašā jomā pārsniedza ar tiem saistītās maksas par 30 882 EUR; norāda, ka kumulatīvā novirze laikposmā no 2015. līdz 2018. gadam ir 545 735 EUR (jeb 6 %); konstatē, ka, kaut arī Iestāde ievēroja Komisijas sniegtos norādījumus, pārpalikumi un deficīti var būt par iemeslu tam, ka gada laikā darbības tiek šķērsfinansētas; norāda uz Iestādes atbildi, ka 2017. gadā tai bija jāpārdala resursi darbam pie konkrēta riska, kas saistīts ar darījumu reģistriem, kā rezultātā radās atšķirība starp iekasētajām maksām un faktiskajiem izdevumiem, neskatoties uz to, ka attiecībā uz maksām tā vienmēr izmantoja Komisijas norādījumus par budžeta veidošanas modeli, un ka jebkāda īstermiņa nelīdzsvarotība ir jākompensē ilgtermiņā; aicina Iestādi turpināt ierobežot šādu šķērsfinansēšanu, kamēr Iestādes budžetā netiek atkārtoti konstatētas būtiskas novirzes;

3. konstatē, ka laikposmā no 2015. līdz 2018. gadam uzkrātie pārpalikumi no kredītreitingu aģentūru maksām par šo struktūru reģistrāciju, sertifikāciju un uzraudzību ir 0,5 miljoni EUR; uzskata, ka šiem pārpalikumiem vajadzētu būt pagaidu rakstura un tos nevajadzētu pastāvīgi izmantot citu darbību šķērsfinansēšanai;

[1] OV C 19, 15.1.2019., 1. lpp.
[2] OV C 19, 15.1.2019., 3. lpp.

Sniegums

4. konstatē, ka Iestāde ir pabeigusi 90 % no gada darba programmā iekļautajām darbībām;

5. norāda, ka FITD II īstenošana bija lielākais projekts, ko Iestāde īstenoja 2018. gadā; turklāt norāda, ka viens no Iestādes galvenajiem uzdevumiem un mērķiem bija gatavošanās sakārtotam procesam, lai risinātu jautājumu par Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības bez vienošanās, un nenoteiktības dēļ bija jāiegulda lielāks darbs;

6. norāda, ka Iestādes darba apjoms pastāvīgi mainās un ietver gan regulatīvus uzdevumus, gan Savienības tiesību aktu izpildi un piemērošanu;

7. norāda, ka Iestāde kopā ar Eiropas Banku iestādi (EBI) un Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi (EAAPI) ir daļa no apvienotās komitejas, kuras mērķis ir nodrošināt starpnozaru konsekvenci un kopīgas nostājas finanšu konglomerātu uzraudzības jomā, kā arī citos starpnozaru jautājumos, un ka tai ir kopīgs grāmatvedis ar Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūru un tā ir piedalījusies daudzos kopīgos iepirkumos ar citām aģentūrām, sadarbojoties vienmēr cenšoties panākt efektivitāti; stingri mudina Iestādi aktīvi censties panākt turpmāku un plašāku sadarbību ar visām Savienības aģentūrām;

8. ņemot vērā budžeta izpildes apstiprinātājiestādes komentārus par trīs Eiropas uzraudzības iestāžu (EUI) ārējo novērtējumu, kas veikts 2017. gadā, pieņem zināšanai to, ka likumdošanas process par EUI darbības pārskatīšanu 2019. gada pavasarī tika sekmīgi pabeigts, un konstatē, ka attiecīgi tiek īstenotas izmaiņas gan Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1095/2010 ([3]), gan attiecīgajos Savienības nozaru tiesību aktos;

9. atzinīgi vērtē Iestādes izmeklēšanu par tādām dividenžu arbitrāžas tirdzniecības shēmām kā *cum-ex* un *cum-cum*; mudina Iestādi izdarīt konkrētus secinājumus no minētās izmeklēšanas, lai izbeigtu pašreizējo praksi un nepieļautu turpmāku praksi, kas apdraud Savienības finanšu tirgu integritāti;

10. atzinīgi vērtē Iestādes 2019. gada jūlija ziņojumu *Preliminary findings on multiple withholding tax reclaim schemes* ("Sākotnējie konstatējumi par vairākām nodokļa ieturējumu atgūšanas shēmām"), kas sagatavots, reaģējot uz Parlamenta 2018. gada 29. novembra rezolūciju par *cum-ex* skandālu: finanšu noziegumi un pašreizējā tiesiskā regulējuma nepilnības (2018/2900(RSP)), kurā Parlaments prasīja, lai Iestāde veiktu izmeklēšanu par tādām shēmām kā *cum-ex* un *cum-cum*; atzinīgi vērtē arī to, ka Iestādes Uzraudzības padome ir apstiprinājusi oficiālas izmeklēšanas sākšanu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 22. panta 4. punktu; mudina Iestādi izdarīt konkrētus secinājumus no minētās izmeklēšanas, lai izbeigtu pašreizējo praksi un nepieļautu turpmāku praksi, kas apdraud Savienības finanšu tirgu integritāti;

11. uzsver, ka Iestādei ir ļoti svarīga loma vienota uzraudzības un regulatīvā režīma veicināšanā Eiropas finanšu sistēmā, lai Savienībā nodrošinātu finanšu stabilitāti, labāk integrētu, efektīvāku un drošāku finanšu tirgu, kā arī augstu patērētāju aizsardzības līmeni, veicinot taisnīgumu un pārredzamību preču un finanšu pakalpojumu tirgū;

12. uzsver, ka Iestādei savā darbībā būtu jāpievērš īpaša uzmanība tam, lai tiktu nodrošināta atbilstība Savienības tiesību aktiem, kā arī ievērots proporcionalitātes princips un iekšējā tirgus pamatprincipi;

13. pauž bažas par to, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1060/2009 ([4]) iekļauto uzraudzības noteikumu īstenošana, izmantojot vadlīnijas, kā arī jautājumus un atbildes, varētu radīt pārāk lielu slogu mazākiem dalībniekiem un līdz ar to samazināt konkurenci tirgū ([5]);

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1060/2009 (2009. gada 16. septembris) par kredītreitingu aģentūrām (OV L 302, 17.11.2009., 1. lpp.).

([5]) Pamatojoties uz atsauksmēm no *Creditreform Rating AG*.

14. uzsver, ka Iestādei būtu jānodrošina, lai visi uzdevumi tiktu īstenoti pilnībā un ievērojot termiņus, vienlaikus ievērojot un pilnībā izmantojot tikai tos uzdevumus un pilnvaras, ko tai uzticējis Parlaments un Padome, un ka Iestāde nekādā gadījumā nedrīkst mēģināt pārsniegt savas pilnvaras; norāda, ka koncentrēšanās uz Parlamenta un Padomes uzticētajām pilnvarām ļaus resursus izmantot efektīvāk un lietderīgāk;

Personāla politika

15. norāda, ka 2018. gada 31. decembrī bija aizpildīts 95,51 % no štatu sarakstā paredzētajām štata vietām un 149 no Savienības budžetā apstiprinātajām 156 pagaidu darbinieku vietām (salīdzinājumā ar 150 apstiprinātām vietām 2017. gadā); norāda, ka 2018. gadā Iestādē strādāja arī 68 līgumdarbinieki un 14 norīkotie valstu eksperti;

16. apšauba, vai Iestādei piešķirtie resursi ir pietiekami, lai tā varētu veikt aizvien lielāko skaitu uzdevumu, piemēram, vērtspapīrošanas, regulas *Prospectus 3* un naudas tirgus fondu jomā, kur darba slodze ir palielinājusies, bet jauni darbinieki nav piešķirti;

17. ar gandarījumu konstatē, ka Iestāde ir ziņojusi par vienlīdzīgu dzimumu līdzsvaru attiecībā uz augstākā līmeņa vadītājiem (viens vīrietis un viena sieviete) un valdes locekļiem (trīs vīrieši un trīs sievietes);

18. norāda, ka darbinieku mainība bija 6,9 %, kas atbilst Iestādes mērķim panākt, ka mainība ir mazāk nekā 10 %;

19. norāda, ka Iestāde ir pieņēmusi politiku par personas cieņas aizsardzību un aizskarošas izturēšanās novēršanu un atbilstoši Komisijas paraugam ar valdes 2018. gada decembra pieņemto lēmumu ir atjauninājusi savus iepriekšējos noteikumus; norāda, ka Iestāde ieceļ konfidenciālus konsultantus un organizē regulāras izpratnes veidošanas sanāksmes;

20. apšauba, vai pagaidu darbinieku un ārēju konsultantu izmantošana tā vietā, lai palielinātu savu darbinieku skaitu, ir vislabākais resursu izmantojums ilgtermiņā;

21. norāda, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi aģentūrām raksturīgu horizontālu tendenci IT konsultantu amatos izmantot ārējus darbiniekus; prasa pēc iespējas vairāk samazināt atkarību no ārējiem darbiniekiem šajā tik svarīgajā un jutīgajā jomā, lai ierobežotu jebkādus iespējamos riskus;

Iepirkums

22. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas pārskatu Iestāde izmanto līgumus ar IT uzņēmumiem, kas ir formulēti tā, ka var tikt norīkoti pagaidu darbinieki, nevis sniegti skaidri definēti IT pakalpojumi vai produkti, savukārt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/104/EK ([6]) būtu jāpiemēro īpaši noteikumi un pagaidu darbiniekus var nodrošināt tikai ar līgumiem ar pilnvarotām pagaidu darba aģentūrām; norāda, ka IT pakalpojumu līgumu izmantošana darbaspēka nodrošināšanai neatbilstu Savienības sociālajiem un nodarbinātības noteikumiem un pakļautu Iestādi juridiskiem riskiem un reputācijas apdraudējumam; aicina Iestādi nodrošināt, ka līgumos IT pakalpojumu iepirkums un pagaidu darbinieku nodarbināšana tiek skaidri nodalīti;

23. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas pārskatu Iestāde 2018. gadā uzsāka iepirkuma procedūru jaunu biroja telpu nomai Parīzē; norāda, ka sākotnēji Iestāde bija paredzējusi kopīgu iepirkuma procedūru ar citām Savienības struktūrām, tostarp EBI, kas tajā laikā plānoja pārvākties no Londonas uz Parīzi; norāda, ka Iestāde un EBI secināja, ka kopīgas iepirkuma procedūras iecerētās priekšrocības neīstenosies, un Iestāde un EBI rīkoja atsevišķas iepirkuma procedūras biroja telpu iznomāšanai un citiem saistītiem pakalpojumiem, neizmantojot iespēju gūt apjomradītus ietaupījumus un panākt lielāku efektivitāti; aicina Iestādi stiprināt sadarbību ar pārējām aģentūrām un, kad vien iespējams, izmantot kopīgas iepirkuma procedūras, lai izmantotu iespējas gūt apjomradītus ietaupījumus un panākt lielāku efektivitāti;

24. norāda, ka, lai gan Iestāde ir ieguldījusi daudz pūļu attiecībā uz konkursu dokumentu sagatavošanu jaunu biroja telpu nomai un attiecībā uz savu konkursu vērtēšanas metodiku, tai joprojām ir jāuzlabo konkursu vērtējumu dokumentācija un izsekojamība, jo īpaši tāpēc, ka novērtējuma ziņojumi ir galvenā atsauce dažādos iepirkuma procedūru posmos, tāpēc to saturam vajadzētu būt izsmeļošam un jāsniedz visa attiecīgā informācija;

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/104/EK (2008. gada 19. novembris) par pagaidu darba aģentūrām (OV L 327, 5.12.2008., 9. lpp.).

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

25. konstatē, ka 28 % Iestādes budžeta veidoja maksas, ko iekasē no vienībām, kuras tā uzrauga; konstatē, ka ir īstenoti pasākumi, lai mazinātu jebkādus interešu konfliktus, un ka ir veikta attiecīgo pasākumu revīzija; aicina Iestādi arī turpmāk ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par pasākumiem, ko tā ir veikusi, lai nodrošinātu, ka nerodas interešu konflikti; turklāt norāda, ka Iestāde uzskata – ja Komisija iekasētu maksas, rastos neefektivitāte un palielinātos neprecizitātes un kļūdainu aprēķinu risks, kā rezultātā tiktu nodarīts kaitējums reputācijai;

26. atzinīgi vērtē ieinteresēto personu sanāksmju dokumentu publiskošanu, ko pieprasījis Eiropas Ombuds; aicina Iestādi ievērot Eiropas Ombuda ieteikumu publiski sniegtajā informācijā iekļaut norādi par to, vai pastāv detalizēti protokoli par konkrētu tikšanos ar ieinteresētajām personām un līdz ar to vai ir iespējams pieprasīt publisku piekļuvi šiem dokumentiem, ja tie neietver sensitīvu komercinformāciju;

27. uzsver, ka ir svarīgi, lai visām Savienības aģentūrām un Savienībai kopumā būtu atvērta, efektīva un neatkarīga administrācija; atgādina par interešu konfliktu saistībā ar "virpuļdurvju efekta" situācijām un uzsver, ka šādu jautājumu risināšanai ir vajadzīgs vienots tiesiskais regulējums;

Iekšējā kontrole

28. ņemot vērā budžeta izpildes apstiprinātājiestādes komentārus un konstatējumus saistībā ar Komisijas Iekšējās revīzijas dienesta (*IAS*) revīziju par valstu kompetento iestāžu salīdzinošajiem pārskatiem, konstatē, ka visi saistītie pasākumi ir pabeigti;

29. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas pārskatu *IAS* 2018. gadā sagatavoja revīzijas ziņojumu *Revenues and Activity Based Management in the European Securities and Market Authority* ("Ieņēmumu un uz darbību balstīta pārvaldība Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādē") un Iestāde ir sagatavojusi rīcības plānu attiecībā uz jomām, kurās nepieciešami uzlabojumi; aicina Iestādi ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šajā sakarā veiktajiem pasākumiem;

Citi komentāri

30. norāda, ka 2018. gadā gaidāmā Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības būtiski ietekmēja Iestādes plānoto darbu un sasniedzamos rezultātus un bija jāveic liels sagatavošanās darbs, jo īpaši tādās jomās kā uzraudzības konverģence, sadrumstalotības novēršana, regulējuma arbitrāža, tiešā uzraudzība un riska novērtēšana; norāda, ka Iestāde sīki izanalizēja, kā gaidāmā Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības varētu ietekmēt tās organizāciju, un tā ir norīkojusi īpašus darbiniekus, kas sniedz konsultācijas par šiem jautājumiem un regulāri ziņo par tiem;

31. aicina Iestādi koncentrēties uz tās veiktās pētniecības rezultātu izplatīšanu plašai sabiedrībai un uzrunāt sabiedrību ar sociālo plašsaziņas līdzekļu un citu plašsaziņas līdzekļu starpniecību;

32. uzsver, ka finanšu sistēmas pienākums ir reaģēt uz ilgtspējas izaicinājumiem un nodrošināt, ka Savienība īsteno saistības, ko tā ir uzņēmusies Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemtajā Parīzes nolīgumā; uzsver Iestādes nozīmīgo lomu attiecībā uz vidisko, sociālo un ar pārvaldību saistīto faktoru iestrādi regulatīvajā un uzraudzības sistēmā un privāto kapitāla plūsmu izmantošanu un novirzīšanu ilgtspējīgām investīcijām; tādēļ uzsver, ka ir vajadzīgi pietiekami resursi, lai uzraudzītu to, kā finanšu iestādes un kompetentās valsts iestādes minēto sistēmu īsteno;

33. attiecībā uz pārējiem konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu un kas ir horizontāla rakstura konstatējumi, atsaucas uz 2020. gada 14. maija rezolūciju par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli ([7]).

([7]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0121.